

Országos Központi Hitelszövetkezet

A szövetkezet feladata a hitelszövetkezeti ügy előmozdítása, a szövetkezeti eszme népszerűsítése és a szövetkezeti rendszer tökéletesítése. Hivatása különösképpen az, hogy a kötelekbe tartozó szövetkezetek fejlődésének ügyét előmozdítsa, illetve ezzel hiteligényeiket kielégítse. Hivatott ezenkívül arra, hogy mindama hiteligények kielégítéséről gondoskodjék, amelyek a kisebb mezőgazdaságok létesítése, termelésének biztosítása, a földmunkás szövetkezetek létesítése és fejlesztése során merülnek fel. Kötelek szövetkezeteinek száma az 1929. év végén 1010 hitelszövetkezet, 2584 községre kiterjedő hatáskörrel és 358.650 egyéni taggal. Az egész hitelszövetkezeti hálózat által kihelyezett kölcsönök összege az 1929. év végén 165.622.463 P. volt.

Ezidőszent az Országos Központi Hitelszövetkezet a változott társadalmi és gazdasági viszonyok következtében már nemcsak szorosan vett hitelközvetítő és ellenőrző feladatokra van hivatva, de régi tevékenységén túlmenően a magyar agrárélet új területeire is kénytelen működését kiterjeszteni. Így az intézet állami megbízás folytán különféle hitelakciókat bonyolít le, melyek a mezőgazdasági termelés különböző ágazatainak hitelinségét vannak hivatva enyhíteni. Az 1920. évi XXXVI. t.-cikkel megindított földreformmal kapcsolatban az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelessége lett az is, hogy ott, ahol arra érdemes földnélküli elemek földhöz juttatása akadályokba ütközött, földbérli szövetkezeteket, illetve egyes hitelszövetkezetek kebelében működő szövetkezeti földbérli csoportokat alakítsanak s így az érdekelteket önálló gazdálkodásuk lehetővé tegye. Ugyancsak az intézet működésének kiterjesztését jelentette a földmunkás szövetkezeti mozgalom megindítása, valamint a szövetkezeti terményértékesítő hálózat kiépítése, melynek keretében az Országos Központi Hitelszövetkezet a Fúruvával karöltve működő hitelszövetkezeti keretében gabonagyűjtő és értékesítő szakosztályokat létesített és így a realisabb gabonárák kialakulását tette lehetővé. Végül új feladatot rótt az Országos Központi Hitelszövetkezetre az 1923. évi XXXIII. t.-c. is a mezőgazdasági körzeti hitelszövetkezetek megalakítása által, melyek a közép- és nagybirtokosok hiteligényeinek kielégítését is a hitelszövetkezeti tevékenység feladatai közé iktatták.

Budapest Fürdőváros

A magyar idegenforgalom máris szép eredményekre tekinthet vissza. A dícsért az Ibuszt illeti, amelynek becsülésre méltó égerén az utóbbi hetek alatt igen sokat ráncigáltak és föltozgatnak. A legutóbb piacra dobott, többnyelvű „Haben Sie schon Budapest und Ungarn gesehen?“ címmel ellátott programfüzetek mutatják legjobban törekvéseinek alaposságát és hathatóságát. Fővárosunk olyan beállításban részesül itt, aminőt a „Perle der Donau“ valóban megérdemel. A szöveg foglalkozik az egész országgal, bemutatja szép vidéki városainkat, jellemzi népünket, annak történelmét, hazai művészetét, viseletét, erkölceit, aminőt azok a hagyomány révén kialakultak.

Igazi hazai folyóirat bontakozik ki az olvasó szemei előtt, jól megszerkesztett tartalmával, szép és gondos kivitelű fénykép-reprodukciós képeivel. A szövegnek stílusbeli kiválósága, elrendezése és alakítása ügyes és gyakorlott tollforgatóra engednek következtetni, tulajdonképpen, amelyeket eddig a hasonló tárgyú jelentéktelen és joggal lekicsinyelt propaganda-irodalomban nélkülöztünk. A német, francia, angol és olasz füzetek könnyen kezelhető alakban, amelyet az egész világ idegenforgalmi irodalma követel és amelyet mindenütt használnak, gonddal és nagy körültekintéssel lettek összeállítva.

Kiváló szolgálatot tesz Budapestnek mellékelt térképe; a villamos vasutak vonalhalozata, a nemzetközi viszonylatok jegyzéke; a szövegnek áttekinthető elrendezése sok fáradságot megtakarít az olvasó számára s a tájékozódást megkönnyíti. Láthatjuk, hogy a kritika nem minden haszon nélkül és segített megteremtteni azt, ami eddig mindig mint külföldi propagandának hiánya volt érezhető. A külföldi látogató 16 tura között választhat, amelyek közül egy egész sereg vidéki út autóbuszokon vagy pedig elegáns dunai motorcsóna-

A szervezkedés csodát tehet

Irtá DÁN LEÓ m. kir. kereskedelmi főtanácsos

Félreértésem azt a megtisztelő felhívást, hogy gazdasági vonatkozású cikkeket írjak, e nagyelterjedtségű lapok jubiláris számába, ha magam is rálepnék a sírámok, kitépve a szövegére. Egyebet sem tesztünk, mást se hallunk, mint felsorakoztatva panaszainkat, sérelmeinket, várjuk ezek reparációját. Egyre halljuk: „tovább már nem bírom“, „nekem már minden mindegy“, „jőjjön, aminőt jönnie kell“, s nyomában: elemgyeds, elesiggedés, s most már nemcsak a „férgese“, hanem legjobbjaink is pusztulnak, szárnyaszegetten.

A diagnosztikát egész táborra foglalkozott nagybeteg gazdasági életünk körtüneteként okozóival, de otthagya a beteget, fetrengő kínjaival, elfelejtették megjelölni, a kenyeret biztosító javallatot, a terápiát.

Egy elvesztett háború után, végigszenvedve a kommunizmus és a megszállás borzalmait, fel sem osudhattunk még a kaotikus összevisszaságból. Bárhová is néztünk, csakardó ellenfelektől körülvéve, sehol egy megértő barát. Ezrével sereglettek ide, megszállt területi otthonukból kiszóllított, mindenüket ott elkötyavetelyelő honfitársaink, akik itt, tétova gyökértelenségükben, még csak súlyosbíttatták helyzetünket. Otthonukban meghagyva, a végvárakban, az irredentizmus leghatékonyabb pionírjai maradhattak volna.

Ebből a helyzetből már kijutottunk. Hol volt akkor vagyoni és személybiztonság? Hol az az irány, amelynek végén glóriás végcélnak, amelyről — Gambettával szölvá — ha sohasem is beszélünk, de reá szünet nélkül gondolunk. Mintha pitymallanék...

De az új viszonyok nem olyanok, mint a régiek voltak.

A háború előtti öt esztendő alatt, 1909—14. esztendőben, Nagymagyarország határain belül, a mai Csonkamagyarország területén lakott, akkori 7.7 milliónyi lakossága, fejenként: 582 kilogramm kenyérmagot fogyasztott. A

konon történik. 50 pengőért teljes ellátással egy teljes napi kirándulást tehetnek a romantikus Bakonyba. 50 pengő valóban nem nagy pénz egy autóturáért a magyar pusztáknak melankólikus messzeségeibe, ahol a szem álmodozva sülyed a Horizont távolságába; két napos tura Lillafüredre, a magyar idegenforgalom jövődjő főpontjára, lakás és ellátással együtt csak 120 pengőbe kerül, amiből 20 pengő elesik, ha legalább nyolc a résztvevők száma; egy éjszakai körut az életerős és élni vágyó és eseménydús budapesti lokálokban, jazz és cigányt beleértve, 20 pengő, amiben az élvezetvágyó nagyváros minden kívánsága bennfoglaltatik.

Ezt az írást kiegészíti még a „Kommen sie auf drei Tage nach Budapest!“ című külön prospektus. Eppen úgy több nyelven megszerkesztve segíti elő a propagandát egy nagyon hasznos utalványfüzet, amely a külföld összes utazási irodáiban megvan, 80-tól 100 pengőig háromnapos utazásra nemcsak teljes penzió és elsőrangú hotel nyújt, hanem 38 különböző couponnal van felszerelve, amely a borrautókat is beleszámítva, a külföldi látogatónak minden fáradságot és többkiadást megtakarít.

legutóbbi öt esztendő — 1922—27 — fogyasztása már mintegy 20%-al volt kisebb, vagyis a mai, itt élő: 8¹/₂ millió főnyi lakosságra fejenként, már csak: 482 kilogramm jutott. Ez a minuszfogyasztás teremt meg egyben, kenyérmag kivitelünk lehetőségét, mennyiségét. Ha tehát nem fogyasztanánk most, a saját gyomrunkon megtakarítva, fejenként mintegy: 20%-al kevesebbet, egyetlen egy grammnyi kivitelünk sem volna e cikkeken.

De a mikorára a kényszerűség odáig visz már, hogy a magunk, gyermekeink, hozzátartozóink gyomrán, tehát a primár életfenntartási szükségletekből kell megtakarítanunk, mintegy 20%-ot, akkorára már a szekunder fogyasztásnál ez a megtakarítási kényszerszám már 30%-ot, a terciér szükségleteknél pláne már mintegy: 40%-ot tesz ki, és a luxus, vagy — aminőt szeretném elnevezni — a kultúr szükségleteknél már mintegy: 50%-ra tehető az a szükség szerű megtakarítás, amivel kevesebbet kénytelenülünk fogyasztani, hogy valami módon, mégis csak alkalmazkodjunk megcsappant jövedelminkhöz.

Már most az egyik oldalon az így megcsappant fogyasztás, a másikon pedig az elhessegethetetlenül ott settenkedő, egyre növekvő közterhek és rezsi költségek elviselhetlensége. Oly forgalmat, aminőt a dolgok természetes rendjének megfelelően le kel-

lene bonyolítani, elérni alig, vagy egyáltalán nem lehet. De meg, ha kisebb forgalmat érünk el, a rezsi költségek repartíciója oly magas százalékkal csúszol, hogy ezek mellett az áruk realis elhelyezhetőségére még csak gondolni sem lehet.

E tények egybevetéséből fakadnak azok a gazdasági lehetőségek, amelyek miatt gazdasági életünk a szertelen, meggondolatlan, könnyelműsködő kihtelezgetések és az áron alul való árnelkötővetyélések ingoványába és a javak értékromlásába jutott.

De hol itt hát a remedium? Ellentétben azokkal, akik a racionalizálódást a termelés első fokán, vagy akár a gyártásnál, vagy a közvetítő nagykereskedelemtől stb. keresik, én ezt a fogyasztás kiszolgálásánál tartom megkezdendőnek. A gazdasági élet láncolatának első foka a termelés munkabéréit, rezsi költségeit, annuitásait és a termelés céljaira vállalt egyéb kötelezettségeit, csaknem kivétel nélkül, készpénzzel tartozik fedezni. A gyártás és a közvetítő nagykereskedelem feladata, a forgalmat megkönnyítő hitelnyújtás. Viszont a fogyasztó szükségletét, bizonyos kivételektől eltekintve végső kihatásában mégis csak készpénzzel tartozniék teljesíteni, különben a folyamat megakad, s ez a megakasztás végigvonul az egész gazdasági életben. Vissza se kihat minden vonatkozásra. A kiskereskedőnek sehogyan sem lehet feladata, hogy ne csak magát, de vevőit is finoncirozza. És ez a mai egész gazdasági életnek rákérnéje. Itt kell a racionalizálást gyökerében elkezdni. Szakmánként egységes frontot kell itt teremteni.

Hallom itt az ellenvetések egész özönét. Ezek helytállóak is, nem is. De egyszer valamikor, végre is, meg kell valamogy fogni a kérdést. Így tovább nem maradhat, így tovább nem mehet. Ha ezeket a megállapodásokat létesítettük, megtaláltuk azok szankeióit is. Egyszerűen abban, hogy a gyártás és a nagykereskedelem megvonná hitelét attól, aki megszegi e megállapodásokat. A természetesen elvárni tudókat, bizodalmas reménység töltheti el. Adja a Gondviselés, hogy ezek valóra váljanak. Ez szükséges is volna, mert az önmegtagadás határain már évek óta túlmenő fogyasztásapaszítás nem fokozható tovább. Elkerülhetetlenné vált az új beszerzések szükségességének parancsszava. Akármilyen kis mértékben is, de biztatónk a mai 42%-ra leszállott fogyasztás; 8—16%-os emelkedéssel számíthat.

Legyünk optimisták és higgyünk benne. Mert optimizmus nélkül nincs remény, buzdítás, ambíció, munkaerődemény és — boldogulás. Úgy érezzük, hogy a mélypontra túl vagyunk és most már, jönni fog, mert jönni kell, egy jobb kor, mely után, a tisztességes, becsületes, hazafias, polgári munkának, kiérdemletlen, ha még oly szerény mértékben is, meg lesz a maga eredménye.

Lakótelep Érd község mellett

Ugy a tisztviselői, mint az iparos- és kereskedőtársadalom körében mindinkább tért hódít az a törekvés, hogy a kistőkésű emberek is minél előbb bármily egyszerű, de saját tulajdonukat képező családi otthonukba jussanak.

Sajnos, a mai súlyos gazdasági helyzet ezen törekvések megvalósítását jelentékenyen megnehezíti. A telekárak, az építkezési anyag stb. beszerzési ára oly súlyos terheket jelentenek, melyeket a szerény jövedelmére utalt kispolgárság legnagyobb része csak súlyos áldozatok révén képes elviselni; minden ily célra törekvőnek érdekében áll tehát, hogy ezen áldozatokat a lehető legesekélyebbre igyekezzenek redukálni.

Ez a törekvés vezette a középosztály tekintélyes részét, midőn szövetkezetbe tömörülve, megvásárolta gróf Károlyi Imre úr érdi birtokának egy részét s azon 2000 házhelyből lakótelepet létesített.

A lakótelep közvetlenül Érd község mellett terül el, a MÁV és Délvisut állomások mellett (három állomás között) a székesfővárostól 13, a Dunától 3 km. nyire (légvonalban). Talaja kötött: gyümölcsösnek, veteményesnek kiválóan alkalmas. Közéleiben többvezernyi holdnyi tölgy- és fenyőerdő húzódik, magán a telepen pedig a szövetkezet tulajdonát képező mintegy 45.000 négyzetgölnyi fenyő-, tölgy- és akácigetek mint közterületek a közvetlen közelben is kellemes üdülést biztosítanak: a vidék levegője teljesen pormentes s a telep klimatikus fekvésénél fogva (weekend) minden tekintetben megfelel. Közvetlen a MÁV megálló mellett a szövetkezet nemcsak állandó letelepedésre, de nyaralásra is tulajdonát képező fenyveserdőben szövetkezeti alapon strandfürdő és nyaralótelep létesül.

Természkő, homok, kavics a helyszínen található. Érd községben két kartellen kívül álló téglagyár van. A szövetkezet kőbánya, beton, asztalosáru, cserépgyártó stb. üzemetek, épületfa, asztalosáru, sodrony, fakerítés, mész, cement, szeg stb. stb. raktárakat rendezett be s ezáltal tagjainak az építkezést jelentékenyen megkönnyíti, mert egyrészt az összes építkezési anyagok a helyszínen beszerezhetők, másrészt a nagy tömegben (vagontételekben) való bevásárlás révén a tagok mentesülnek az építkezési konjunktura kiszámányolótól. Ugyancsak folyamatban vannak a szövetkezet élmiszér, tüzelőanyag, ruházati seb. üzemeinek berendezései is, melyek révén a telep lakóinak megélhetése lényegesen megkönnyíttetik.

Érd nagyközségben elemi és polgári iskola van. Kertészet, faiskola, tejgazdaság közvetlen a telep mellett az érdi uradalomban.

Villanyvilágítás a község részére szerződésileg biztosítva, ez év június havában bevezették.

A telepen általában csekély mélységben (helyenkint 4—5 méterre is) kitünő ivóvíz található; a feltárási források lehetővé teszik egy vízvezetékhalozat létesítését. A Duna közelsége révén a csatornázás könnyen megvalósítható.

A telep különböző részein még ca 200 telek kapható, az árak 2.30—4.50 pengőig váltakoznak fekvés szerint s általában 50 százalékkal alacsonyabbak a közvetlenül szomszédos és nagyrészt beépített területek telkeinek forgalmi árainál.

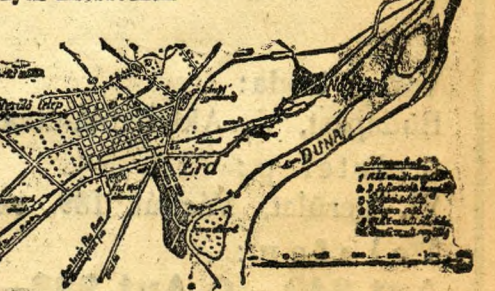
A telkek megválasztása a helyszínen történik, ugyanott kötendő meg az előzetes adás-vételi szerződés is, mely alkalommal legalább 20 pengőnyi foglaló lefizetendő. A hátralékok három év alatt törlesztendő havi, vagy negyedévi részletekben.

A szövetkezetnek tagja lehet minden magyar állampolgár, ki legalább egy üzletrészt jegyez 10 pengő névértékben. A jegyzett üzletrészek névértéke a jegyzéstől számított hat hónapon belül lefizetendő.

Részletes felvilágosítások a szövetkezet központi irodájában (VIII. József-körút 36., I. em. 5. sz.) délelőtt 10—1 óráig, délután 4—7 óráig; vagy pedig a helyszínen a szövetkezet székházában, Érd MÁV megálló közelében egész napon át (vasár- és ünnepnapokon is) nyújtanak.

A HÉV Érd községig terjedő kiépítése folyamatban van, a vonal töltése már kész. Ez évben a szövetkezet háziüzemben autóbúsjáratokat állít be a szövetkezet közgyűlése által megállapítandó vonalokon.

A vasúti közlekedés igen kedvező s a telep fejlődése folyamán újabb vonatjáratok (mótoros) is kihatásba vannak helyezve. Kedvezményes tisztviselői havi jegyfüzetek (30 jegy 2.20 P), tanuló és munkás hetijegyek s a bárki áltai váltható bérletjegyek révén az utazási költségek jelentékenyen kisebbednek.

A létesülő telep helyszínrajza

Hazai

Fatermelő Rt.

bútorüzletei:

VII., Dohány-utca 36

Telefon: Józsei 444—85

VII., Síp-utca 6

Telefon: Józsei 346—06

Ebédlő-, háló-,
úriszobaberende-
zések, fehérbútorok